

BIRÓ ÁRPÁD LEVENTE

Divina Comoedia

Mint egy Ady-vers Latinovits szájából, kérlelhetetlenül visszhangzom a teremben. Gyorsan változó testem palatálisan ejtett d-ben, t-ben, diftongusos ó-ban és ő-ben nyugszik meg olykor-olykor. Ezek a hangok adnak foglalatot létezésemnek: megkerülhetetlen bizonyítékát szolgáltatják annak a vircsaftnak, amelyet olvasva az ember azt hiheti, költői póz, stílusalakzat, semmi más.

Létrejöttöm paradoxona, hogy saját magamat nem hallhatom, csak a szájon át távozó levegő mennyiségéből és annak rezgésszámából tudom, mikor nyomatékosítok, mikor roskadok magamba. Innen nézve egyre megy: áhítatos avagy kéjes sóhaj, dicsszó avagy káromlás, nincs istenes vagy istentelen.

Azt érzem, egyenrangú felek Ők: az egyik tollat ragad, a másik elmondja. Egyetlen célja van rövidke életemnek: célba érni, mindenáron. S mintegy eleve elrendeltem, ez minduntalan, minden egyes kimondott szónál megtörténik, én nem értem, hogy megy ez.

Az öntudatra ébredés szépelgő allegóriája lenne ez, de inkább gunyoros játéknak élem meg: azt álmodom, Ady-vers vagyok. S létem miéretté kutatom, mert még így is önmagát makacsul védő zárvány, egy feloldhatatlan hagyatéki szerződés a leírt és kimondott szó egyaránt.

Mindenki úgy tudja, színész leszek.

Én is így tudom.

Szavaloversenyre készülök, ezért.

Napok óta illékony testet álmodok magamnak, de reggel, ha felkelek, mindig elfelejtem, mi volt lényegem. Ne nézz tükörbe – anyám osztozik zaklatottságomban. Hiába keresem a költemények leggyengébb pontját, hogy be tudjam venni elefántcsonttoronyukat, ha én vagyok a költemények leggyengébb pontja. Mint egy tucatnyi rossz akrosztichon hever egy Ady-kötet, egy könyvnyi tréfa arról, hogyan betűzhetném ki – fel kell nő a feladathoz.

Öt verset kell tudnom kívülről. Ezek közül kettő kötelező, három választott. A versenyen – ki tudja, miért – ebből csak kettő fog elhangzani. (Adja magát, hogy a rendszert hibáztassam, ki hallott még ilyet, hogy ötöt tanulsz, de csak kettőt szavalsz!) Ha másban nem is tudok, egyben biztosra megyek, és a választott versek közül már jó előre eldöntöm, melyikkel állok majd ki. A kevésbé ismert A kamat tarolni fog, és rajta keresztül majd én is tarolok.

BIRÓ ÁRPÁD LEVENTE (1993, Nagyvárad) a BBTE bölcsész- és kommunikációtudományi alapképzéseit, valamint a kommunikációs készségfejlesztés mesterképzést is elvégezte. A PKE Többnyelvűség és multikulturalitás mesterképzésének, illetve a BBTE Kommunikációtudományi Doktori Iskolájának hallgatója. 2015-től a nagyváradi Szigligeti Színház közkapcsolati felelőse. Az Élő Várad Mozgalom Kinde Annamária-díjas tagja.

Latinovits persze továbbra is kísért. Most én vagyok Hamlet, ő pedig a Szellem. Őrülségemet mások előtt titkolom, jótékonyan úgy becézem: vizsgadrukk.

A kamat sem megy úgy, ahogy kéne, kedd éjszaka hiába szavalják ezt a fejemben, szerdán kezdhetem az egészet előlről.

Pénteken pedig verseny.

A regisztrációnál számot húzok – ez alapján tudom, melyik kötelezőt szavalom. Nem figyelek az előttem lévőkre, még jó, hogy van közönség, máskülönben egy csapat lehajtott fejű, izzadó diákfej látszana a fotókon. A kijelölt költeményt nem, a választottat gyakorolom.

Akkor színre lép a vetélytársam.

Mindenki úgy tudja, színész nő lesz.

Ő is úgy tudja.

A viszonyunk, stílusosan, héjanász az avaron. Ilyeténképpen úgy fogócskázunk, hogy folyton a gyenge pontokat keresi. Ha megtalálja, belém mar. És mi sem természetesebb neki, mint A kamatot szavalni akkor.

Latinovits kajánul rám kacsint, a vállamra tenné kezem, és biztatna, de én következem, galaxisméretűre nyúlt utamon a színpadig annyira futotta, hogy egy rövidke, kétszakaszos verset kapjak magamnak.

Divina Comoedia – kezdem, és tizenhat soron keresztül azt álmodom ismét, Ady-vers vagyok.